

Felieton Renaty Czabaj

Historia Pawełka

Pawełek stanowi przykład dziecka zaniedbanego dydaktycznie. Mimo że od trzeciego roku życia uczęszczał do przedszkola, a aktualnie uczy się w klasie 0, nie znalazł się nauczyciel, który profesjonalnie zająłby się chłopcem. Zaniepokojeni nieprawidłowym rozwojem dziecka rodzice szukali pomocy w różnych instytucjach. Chłopiec był wielokrotnie diagnozowany przez lekarzy specjalistów. W swym krótkim życiorysie zaliczył kilka poważnych zabiegów operacyjnych. Był badany w rejonowej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Mimo jasno postawionej diagnozy, nie może doczekać się realizacji zaleceń postdiagnostycznych, które są warunkiem jego prawidłowego funkcjonowania w szkole.

Oto historia Pawełka. Jest drugim dzieckiem w rodzinie. Starszy o cztery lata brat ma również wadę wymowy i zdiagnozowaną dysleksję rozwojową. Z danych z wywiadu wynika, że Paweł urodził się o czasie, jednak poród wydłużał się, akcja porodowa trwała 12 godzin. Po urodzeniu dziecko trafiło na trzy tygodnie do inkubatora. Chłopiec miał zdeformowaną główkę. Matce Pawełka nie podano powodu, dlaczego jego czaszka jest niekształcona. Mimo zabiegu operacyjnego rekonstrukcji kości skroniowej, głowa nadal jest niekształtna. W wieku trzech lat Pawełek trafił ponownie do szpitala z powodu kręczy szyi. Dziwnie pochylona głowa to konsekwencja wcześniej nie wykrytej znacznej wady wzroku. Zabieg okulistyczny i dobrze dobrane szkła korekcyjne poprawiły funkcjonowanie chłopca. W konsekwencji wada wzroku została skorygowana.

Poniżej fragmenty opinii po obserwacji i fragmentarycznych badaniach Pawełka przeprowadzonych w poradni psychologiczno-pedagogicznej:

Postawienie diagnozy psychologicznej jest utrudnione z uwagi na utrudniony kontakt werbalny. Chłopiec mówi niewyraźnie. Ma złożoną wadę artykulacji. Wypowiedzi są krótkie, często jednowyrazowe, niezrozumiałe. Pawełek pracuje w wolnym tempie. W najbliższym środowisku rodzinno-przyrodniczym jest zorientowany w stopniu podstawowym. Pojęcia czasowe są niewykształcone. Jedynie utrwalona jest orientacja w schemacie ciała.

Chłopiec ma niewykształconą orientację w przestrzeni. Sprawność ruchowa w zakresie motoryki rąk pozostawia wiele do życzenia. Dłonie chłopca są niekształtne, małe, mało sprawne. Paweł ma nieprawidłowy uchwyt kredki. Rysuje chętnie. Jego praca plastyczna jest kolorowa, ale jej treść stanowi płatanina kresek. Rysunek na poziomie bazgroł dziecięcych. Chłopiec ma trudności z cięciem nożyczkami po śladzie. Motoryka duża również wymaga intensywnych ćwiczeń stymulujących rozwój ruchowy. Nie potrafi nazwać podstawowych kolorów. Paweł potrafi ułożyć historyjkę obrazkową według kolejności zdarzeń, ale jej treść opowiada swoistym, niezrozumiałym językiem. Badania funkcji słuchowo-językowych nie można było w całości przeprowadzić z uwagi na wadę wymowy. Nie wykształciły się analiza i synteza słuchowa. Intensywnych, stymulacyjnych ćwiczeń wymagają słuch fonemowy i spostrzegawczość słuchowa. Pojęcia matematyczne wykształcają się wolno. Chłopiec wśród figur geometrycznych rozpoznaje jedynie koło. Przelicza do 3. Nie zna cyfr. Prawidłowo różnicuje „długi–krótki”, „więcej–mniej”. Mocne strony chłopca to gotowość do podporządkowania się stawianym wymaganiom i pogodne usposobienie. Aby uchronić Pawła przed niepowodzeniami w szkole, proponuje się przeniesienie go do grupy przedszkolnej zgodnie z orzeczeniem lekarskim, aby zezwolić mu na wyrównywanie deficytów rozwojowych do 9 roku życia. (Konieczne jest orzeczenie do kształcenia specjalnego z rejonowej poradni psychologiczno-pedagogicznej).

Zastanawiając się nad problemem tego konkretnego dziecka mocno wierzę, że znajdzie się nauczyciel, który pochyli się nad nim i poda mu pomocną dłoń. Bardzo liczę na to, że modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z dysleksją zakładający, by dzieciom o nieharmonijnym rozwoju już w przedszkolu zapewnić specjalistyczną pomoc w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, a w przypadku Pawełka również zajęć logopedycznych, przyniesie sensowne rozwiązanie podobnych problemów. Szybkie wykrycie nieprawidłowości rozwojowych, wczesna interwencja i specjalistyczna pomoc są niezbędnym warunkiem przezwyciężenia trudności. Powtórzę z naciskiem, że Pawełek nie został do tej pory objęty jakąkolwiek formą pomocy mimo zabiegów i starań rodziców. Myślę że wdrożenie modelowego systemu profilaktyki i pomocy zapewni temu dziecku fachową pomoc. Życzę jemu i wszystkim dzieciom wymagającym specjalistycznej opieki szybkiego wdrożenia i realizacji projektu.